

Перекладознавство

УДК 811.133.1'25'373.72

ПРАГМАТИЧНА ФУНКЦІЯ ЧИСЛОВИХ СИМВОЛІВ-ІДЕОГРАМ ПРИ УСНОМУ ПОСЛІДОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ

І. О. Гунчик, М. В. Волошин

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки;
м. Луцьк, проспект Волі, 13; вул. Винниченка 28;
тел. +380 (0332) 24-45-47, 24-92-72*

У статті досліджується прагматична функція числових символів-ідеограм у рамках усного послідовного перекладу. Особлива увага зосереджується на первинній та вторинній кодифікаціях чисел від 0 до 10 у французьких фразеологічних виразах, звичайних повідомленнях та у секретних повідомленнях. Показано відповідність числових символів ідеограм їхньому значенню і прагматичній функції при усному послідовному перекладі.

Ключові слова: *символ-ідеограма, прагматична функція, фразеологізм, усний послідовний переклад, первинна кодифікація, вторинна кодифікація, семантичне значення, прагматичне значення.*

Трансформації в політичній, економічній, культурній сферах держави і за її межами, а також взаємодія різного формату суспільств світових країн висувають нові вимоги до підготовки кадрів, здатних забезпечити розвиток контактів на більш високому та якісному рівні [1, с. 2]. Серед таких кадрів важливе місце посідають перекладачі, які повинні в достатній мірі володіти інформаційно-комунікативними технологіями при передачі інформації з рідної мови на іноземну і навпаки, оскільки цього вимагає масова інформатизація суспільства, суспільства, яке стрімко міняється і потребує нових методів і підходів, здатних зробити усний послідовний переклад більш ефективним. Крім того, сучасному суспільству притаманний цифровий континуум, який впливає на різні галузі науки і на лінгвістику зокрема.

Графічна символіка теж набуває нового семантичного значення не лише в плані розуміння, але й в плані дослідження її прагматичного функціонування. Тому й надалі залишаються актуальними питання дослідження числових символів-ідеограм при послідовному перекладі, їхніх семантичних та прагматичних функцій.

Не можна однозначно стверджувати, що аналізу зазначених вище феноменів не приділялася достатня увага. Навпаки, з позицій психолінгвістики велися дослідження перекладу в цілому і послідовного перекладу як його різновиду.

Досить плідними у цій галузі є наукові праці вітчизняних та зарубіжних мовознавців і перекладачів. Серед них слід виділити І.О. Зимною, Г.Г. Крючкова, Ю.О. Зеленова, А.Д. Швейцера, Ж.-Ф. Розана, А. ван Хоофа, Р.К. Мін'яр-Белоручева, Л.С. Виготського, С.К. Гураль, І.В. Ситдикову, С.С. Єромленко, Ч. Морріса та інших. Всі ці вчені не проводили комплексного дослідження моделей психолінгвістичного сприйняття семантики графічних символів у перекладацькому плані, а лише досліджували той чи інший аспект наукової проблеми окремо.

Досліджуючи числові символи-ідеограми, ми маємо на меті показати, яким чином відбувається їхня кодифікація, породжуючи при цьому їхнє певне семантичне і прагматичне відтворення при усному послідовному перекладі. Останній вимагає від перекладача ефективної, швидкої та найбільш точної передачі повідомлення, що містить суть інформації, яку потрібно зрозуміти адресанту і адресату.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати кілька поставлених завдань:

- проаналізувати, наскільки проблема досліджена;
- показати лінгвістично-прагматичну сторону числових символів-ідеограм та їхнє значення для усного послідовного перекладу зокрема;
- представити символізм чисел від 0 до 10 та їхню семантику і прагматику як фразеологічних одиниць, кодованих символів різного роду повідомлень (шпійонських, секретних, воєнних і т.п.);
- охарактеризувати ідеограми учасників лінгвістично-прагматичного акту, розкрити їхні прагматичні функції.

У контексті нашого дослідження ми хочемо показати, як лінгво-прагматичний аспект ідеографічних знаків знаходить своє відображення в усному послідовному перекладі, який є надзвичайно важливим елементом сучасного інформатизованого суспільства, що все більше має справу з цифровою кодифікацією. Адже різноманітна система кодів і знаків для передачі інформації була сформована людством впродовж всього свого існування і продовжує набувати нових ознак.

Існує багато різних знакових систем. Ми розглянемо мову як одну з них. Розвиток сучасної семіотики розширив її аспектуальність. Замість трьох запропонованих Ч. Моррісом аспектів на сучасному етапі відкрито сім [3], серед яких семантика, денотатика, синтактика, морфетика, синтагматика, еволютика та прагматика [4].

Розглянемо прагматику детальніше по відношенню до матеріалу нашого дослідження – символів-ідеограм, оскільки вона містить питання, пов'язані з функціонуванням знаків у різних сферах людської діяльності, а також відокремлює властивості досить загального характеру.

Так, наприклад, геометричні форми викликають у більшості людей однакові враження: коло – щось позитивне, квадрат – упорядкованість, організованість, трикутник – сталість, тривалість, перевернутий трикутник, навпаки, – несталість тощо. Ці психологічні характеристики ідеографічних знаків, звичайно, ми враховуємо в процесі усного послідовного перекладу. З точки зору прагматичних, функціональних властивостей по відношенню до області використання розрізняють знаки універсальні (ідеограми), спеціальні (ідеограми в математиці, хімії, топографії тощо), вузькоспеціальні (формули, каліграми).

До прагматичних особливостей застосування знака, в тому числі ідеографічного, відносяться такі поняття, як:

- загальне сприйняття (універсальність);
- нормативний статус (обов'язковий або факультативний характер);
- область застосування (універсальна або спеціалізована);
- ареал сприйняття (локальний, національний, інтернаціональний);
- компактність;
- емоційна забарвленість;
- рамки функціонування.

Серед головних функцій, споріднених комунікативно-прагматично, ми виділили такі:

- інформаційна (називна, змістова функція);
- контактна (вказує на зв'язок адресанта та адресата);
- експресивна;
- тлумачна (усуває суперечність між рівнем знань автора й адресата по відношенню до розуміння знаку);
- спонукальна (спирається на мету автора).

Отже, ідеограмі як учаснику лінгвістично-прагматичного акту притаманні такі ознаки: передача інформації, привернення уваги, виклик інтересу, коментування, організація сприйняття.

Таким чином, у нашому дослідженні провідними є ідеограми-символи, що створюються для полегшення перекладу головного змісту тексту оригіналу з використанням знакової системи, в якій фіксуються не слова, а думки у вигляді графічних знаків [5].

Записи у формі графічних символів здатні акумулювати і конденсувати вхідну інформацію, покращувати увагу, полегшувати оформлення вихідної інформації готового перекладу. Номер реєстрації в системі соціального забезпечення Франції видається, на перший погляд, закодованим.

№2-04-09-75-116-270

Це означає:

- *особа жіночої статі (2);*
- *народжена у вересні 1940 року (09 і 40);*
- *у Парижі (75);*
- *16 (116) – це цифра означає округ для великого міста чи селища;*

- належить чи підпорядковується центру (270) [6].

Таким чином створюється певна модель лінгвістично-прагматичного комунікативного мовленнєвого акту, під яким розуміють створення, передавання і прочитання деякого знаку, котрий за допомогою певних графічних елементів набуває рис піктограми або ідеограми.

Відомий приклад, коли число «22» набуло значення застереження («Увага!», «Шеф!») серед робітників французьких типографій, які хотіли попередити своїх колег про появу керівника. Цікаво, що французьке слово *chef* (шеф) складається з чотирьох літер, кожна з яких має свій порядковий номер в алфавіті: *c* – третя, *h* – восьма, *e* – п'ята, *f* – шоста. Якщо додати номери їхніх порядкових місць в алфавіті, то сума їх дорівнюватиме 22.

Дуже часто кодування цифр і букв спостерігається при передачі секретних повідомлень з економічної, політичної, історичної інформації, безпеки територій. Методи, які при цьому використовуються, є різноманітними. Шпійонські шифри будуть різко відрізнятися від звичайних повідомлень, бо тут використовують запис звичайного алфавіту через перестановку чи заміну елементів. Багато років російська і французька держави намагалися закодувати одна від одної важливі повідомлення та розшифрувати закодовані противником відомості. Розробляли цілі системи кодування, в яких дуже часто використовувалися цифри поряд з буквами. Так, А. Вешняков придумав свою систему кодифікації цифр символів-ідеограм, в якій було кілька хитрощів: по-перше, кожному шифропозначенню відповідала не обов'язково окрема літера того чи іншого алфавіту, а ціла словникова величина, наприклад, буква «Д» – 10, слово «король» – 12 тощо. По-друге, в системі А. Вешнякова були відсутні цифри 3 і 7. Таким чином, слово «король» можна зобразити як 312, 132, 123. У будь-якому разі відомо, що йдеться про шифропозначення 12. Спеціально обговорювалася система «пустушок», тобто позначень, які нічого не значили, використаних з метою заплутування ворога.

Яскравим прикладом кодифікації, яка використовувалася в давні часи, є зашифровані послання Юлія Цезаря, Фемістокла – афінського державного діяча і воєначальника, а також астрологів та алхіміків. Отже, в певному середовищі людей, пов'язаних спеціальними інтересами, певна цифра чи число можуть мати своє, особливе значення, тобто набувають нового прагматичного значення при вторинній мовній кодифікації за допомогою ідеограм, сфера вжитку яких необмежена і при їх передачі з однієї мови на іншу вимагає від перекладача суттєвих знань у цій галузі.

Тепер розглянемо вторинну кодифікацію мови за допомогою ідеограм на прикладі французьких фразеологізмів, переклад яких з однієї мови на іншу чітко показує, як це відбувається. Перш ніж розглянути це питання, ми хочемо проаналізувати семантику та прагматику цифр-ідеограм.

Так, найбільш вживаними цифрами вважаються цифри 1 та 0. **Нуль** являє собою пустоту, незайнятість, не має ні початку, ні кінця. Він виражає абстрактне значення. Його кругла форма є подвійна, одночасно позитивна і негативна, адже це і предмет, і отвір. Простежимо його значення у словосполученнях:

- *avoir le moral à zéro* – *настрій на нулі*;
- *réduire à zéro* – *знищити*;
- *être à zéro* – *розгубитися, бути у поганому стані, бути змореним*;
- *couper les cheveux à zéro* – *постригтися наголо*;
- *mettre à zéro* – *вимотати* [7].

У поданих прикладах цифра 0 має негативне значення, означає відсутність чогось, знищення, пов'язане з фізичним чи розумовим упадком сил. Проте в наступних фразеологізмах це значення не таке яскраве:

- *faire un zéro* – *зібрати великі гроші*;
- *partir de zéro* – *починати з нуля*;
- *remettre les computers é zéro* – *починати все спочатку* [7].

Тут наявне ще одне значення: нуль постає як початок. В певній мірі цьому сприяє кругла форма цифри.

Протилежною до нуля в багатьох аспектах є **одиниця**. Фонологічно «*un*» означає «один», «єдиний»:

- *l'un quelconque* – *будь-який, один з*;
- *n'être qu'un* – *злитися во єдино*;
- *un à un* – *по-одному*.

Ще одиниця може означати тотожність, щось єдине, однозначне:

- *c'est tout un* – *це одне й те саме*;
- *c'est tout l'un ou tout l'autre* – *або одне, або інше, середини немає*.

Дещо протилежним є інше значення – ніхто, ніщо, відсутність чогось:

- *n'en avoir pas un* – *не мати ні копійки*;
- *n'en avoir pas la queue d'un* – *ні гроша*;
- *être sans un* – *бути без копійки* [7].

Цифра **два**, зазвичай, має протилежні значення. По-перше, це розмежування чогось, розділення, протиставлення, подвійність, дволикість: два кінці, два обличчя, зовсім різні речі:

- *brûler la chandelle par les deux bouts* – *палити свічку з двох боків, не шкодувати себе*;
- *de deux ,aux il faut choisir le moindre* – *з двох бід вибирають найменшу*;
- *entre deux feux* – *між двох вогнів*;
- *courir deux lièvres à la fois* – *гнатися за двома зайцями* [7].

По-друге, ця цифра може позначати і єдність, об'єднання, тобто мати зовсім протилежні значення:

- *les deux font paire* – *два чоботи – пара*;
- *deux avis valent mieux qu'un* – *одна голова добре, а дві – ще краще*;

- *prendre son cœur à deux mains* – *взяти себе в руки* [7].

Цікавим є вживання цифри **три** у фразеологізмах, їх значення тут різноманітні. Варто відразу згадати, що число три – це символ духовного синтезу, формули для створення світів. Воно має особливе, символічне, навіть містичне значення. Практично повсюди на Землі особливо священним вважається саме число, що яскраво відбилосся у сталих виразах:

- *jamaïs deux sans trois* – *Бог любить трійцю;*

- *les trois mages* – *Три волхви (згідно з Євангеліє, це були три мудреці зі Сходу, які, побачивши зірку на небі, віщували народження Ісуса Христа);*

- *les trois gorgones* – *Три горгони (за грецькою міфологією три горгони – це три сестри, у яких замість волосся були змії: Медуза, Евріала, Сфено; їхні імена символізують небезпечну могутність);*

- *les trois grâces* – *Три грації (за віруванням стародавніх греків ці три грації – Аглая, Талія і Єфросина – уособлюють молодість та красу);*

- *les trois mousquetaires* – *Три мушкетери (назва роману А. Дюма-старшого стала загальновідома, як і імена головного героя Д'Артаньяна та трьох мушкетерів: Атоса, Портоса і Араміса, їхні імена символізують дружбу, сміливість, відвагу, честь) [7].*

Ця цифра може мати значення применшення або взагалі відсутності чогось:

- *trois* – *зовсім небагато;*

- *un trois fois rien* – *абсолютний нуль;*

- *il y a d'ici là trois enjambées* – *за два кроки звідси, недалеко, рукою подати;*

- *couter trois fois rien* – *недорого, дешево коштувати* [7].

Стилістичне значення цифри **чотири** пов'язується з символікою квадрата та хреста. Ще в давнину цей числівник використовували для позначення стійкості. За різними традиціями королів називали: володарями чотирьох морів, чотирьох сонць, чотирьох сторін світу. Слід також звернути увагу на чотири фази місяця, чотири пори року. В Біблії число 4 передає ідею універсальності, адже чотири кольори апокаліптичних вершників відповідають чотирьом фазам доби та чотирьом сторонам світу: Схід, Захід, Північ, Південь. Людське життя теж розділено на чотири періоди: дитинство, юність, доросле життя та старість. У фразеологізмах ця цифра набуває різних значень:

- *se couper en quatre* – *розриватися на частини;*

- *marchand des quatre saisons* – *торговець овочами з лотка;*

- *dire ses quatre vérités* – *сказати всю правду;*

- *la semaine de quatre* – *страшний тиждень;*

- *faire le diable à quatre* – *створювати пекельний шум, перевернути все догори ногами* [7].

Число **п'ять** знаходиться всередині ядра перших десяти чисел. Це символ об'єднання та Всесвіту, символізує порядок і досконалість. Це число представляє 5 відчуттів людини: зір, слух, нюх, дотик, смак. П'ять є основним числом таємних товариств, є також символом центра. Означає також перехрестя, і, як і кожне перехрестя, таїть в собі небезпеку. Це амбівалентний знак, який може трактуватись як в позитивному, так і в негативному розумінні:

- *donner cinq et quatre* – надавати ляпасів;
- *les cinq huit* – п'ятиденний робочий тиждень;
- *l'église à cinq coupoles* – п'ятиглава церква;
- *l'étoile à cinq branches* – п'ятикінцева зірка;
- *cinquième roue de carrosse* – п'яте колесо до воза;
- *un mouton à cinq pattes* – біла ворона;
- *mettre cinq et retirer six* – потягнути з тарілки ласий шматочок

[7].

Число **шість** являє собою опозицію до творення світу творцем. Воно об'єднує дві трійки та має подвійний характер. Число 6 пов'язане з магічними долями та могутністю. У чарівних казках 6 співвідноситься з фізичною, тілесною оболонкою людини. За біблійною традицією світ був створений за 6 днів. Це число не є випадковим, оскільки відображає 6 точок простору: чотири сторони світу, зеніт та надир. Число 6 як символ макрокосмосу протиставляється числу 5 як символу мікрокосмосу, тобто людині. Це число також асоціюється із Францією, оскільки ця країна схожа на шестикутник, 6 вважається ідеальним числом, оскільки сума його дільників рівна самому числу: $1+2+3=6$.

У фразеологізмах ця цифра має, як правило, переносне значення:

- *le sixième sens* – шосте почуття;
- *faire en deux coups six tours* – робити швидко успіхи;
- *plus méchant que l'hiver de six mois* – як у воду опущений (дуже сумний);
- *à la six-quatre-deux* – з п'ятого на десяте, як-небудь [7].

Числу **сім** присвячено багато досліджень, бо воно має універсальний, вселюдський характер і не випадково використовується у фольклорі, епосі, художній літературі. Дуже часто воно має сакральне значення. У всіх галузях прикладного мистецтва простежується особливе ставлення до «ритму 7». Б. А. Фролов пояснює розповсюдження і значимість числа 7 простими астрономічними спостереженнями, доступними древнім людям. Важливим є той факт, що у багатьох системах лічби сімка виділяється як основна одиниця і лише потім – як сакральне число.

- *être au septième ciel* – бути на сьомому небі;
- *les sept vaches grasses et les sept vaches maigres* – сім голодних років після семи років достатку;
- *renvoyer de sept en quatorze* – відкладати зо дня на день, годувати обіцянками;

- *tourner sept fois sa langue dans la bouche (avant de parler)* – добре подумати перш, ніж говорити, сім раз відмір – один раз відріж (вживається як порада);

- *les sept merveilles du monde* – сім чудес світу (так називали в давні часи чудові, незбагненні витвори мистецтва: піраміди в Єгипті, сади Семіраміди, храм Артеміди, статуя Юпітера, мавзолей у Галікарнасі, колос Родоський та Фароський маяк);

- *les sept sages* – сім мудреців (Плутарх описав у своїй книзі сім мудреців Давньої Греції, які вміли насолоджуватися життям та залишатися мудрими) [7].

Проаналізувавши дані фразеологізми, бачимо, що цифра 7 мала особливе значення у різні часи і у різних народів. Важко сказати сьогодні, чому нам радять добре подумати саме сім разів; чому сім мудреців, сім чудес світу є найкращою кількістю, чому відчуття найвищого блаженства, безмежного щастя порівнюють з перебуванням на сьомому небі і т.п.

Цифра **вісім** вживається значно рідше в порівнянні з іншими і не має таких розмаїтих значень. Зазвичай, їх вживають, коли йдеться про тиждень чи робочий день:

- *les trois huit* – восьмигодинний робочий день;

- *huit jours* – тиждень;

- *donner ses huit hours à qn* – розраховуватися;

- *d'ici une huitaine* – через тиждень [7].

Ця цифра може мати й інше значення:

- *avoir les nerfs en huit* – бути дратівливим [7].

У нашому дослідженні цікавою виявилася цифра **дев'ять**. Це символ образу трьох світів, закінчення, смерті. В іудаїзмі – це символ істини, буття, множинної величі, віддаленості, основи, оберіг від зловорожих дій. Число 9 стало священним тому, що означало поняття «тричі по три». У стародавніх римлян, германців існував дев'ятиденний тиждень. Академік В. Рибаків пов'язував сакральність дев'ятки з дев'ятьма місяцями виношування дитини. У казках зустрічаємо дев'ятиголових змій, у міфах – гідр. За віруваннями етрусків, грім насилали «дев'ять богів». Про 9 ярусів підземного світу йдеться у міфах народів Америки, Скандинавії. У Дантовому пеклі – дев'ять кіл. За народними повір'ями у kota теж дев'ять життів. Все це певною мірою відбилося у французьких фразеологізмах:

- *les neuf sœurs* – дев'ять сестер, дев'ять муз (згідно з римською міфологією, це 9 дочок Юпітера і Мнемозіни, що були покровительками мистецтва та науки: Кліо, Євтерпа, Талія, Мельпомена, Терпсіхора, Ерато, Полімна, Уранія, Каліона);

- *la maladie de neuf mois* – вагітність;

- *le chat à neuf queues* – батіг, хлист [7].

Цифра **десять** – це поєднання нуля та одиниці, що значить, що у цьому числі об'єднано як семантичне значення нуля так і одиниці. Внаслідок такого поєднання число 10 набуло свого особливого значення:

- *ça vaut dix!* – Чудово!

- *dixième muse* – Десята муза. Згідно античної легенди існувало 9 муз, а десятою музою називали жінок – письменниць, наприклад, Сафо у грецькій античності; у Франції – Луїза Лябе та Пернет дю Гійє, потеса періоду Ренесансу. Пізніше так стали називати новий літературний жанр [7].

В останньому прикладі число 10 показано як таке, що семантично містить як одиничність, унікальність, так і першість.

Не лише цифра 10 поєднує нуль й одиницю, але й інші цифри можуть поєднуватися одна з одною і створювати нову цифру як новий ідеографічний символ зі своєю семантикою і прагматикою.

Розглянемо конкретні випадки такого поєднання, притаманні французькій мові. Найперше згадаємо позначення дати та часу. У цьому випадку простежується поєднання різних цифр як символів-ідеограм із відповідним семантичним навантаженням та прагматичним відтворенням.

Візьмемо для прикладу механічний годинник, який «поділений» на дванадцять годин. Кожна година може значити для окремої людини щось інше. Наприклад, коли стрілка наближається до цифри 8 (чи іншої), то для багатьох це означає, що наближається початок робочого дня; аналогічно, цифра 5 може значити, що роботу закінчено. Число 12 означає «полудень» або «північ», що теж може мати символічне значення. Найчастіше 12 у значенні «північ» символізує початок нової доби. Досить поширеним є також запис дати за допомогою цифр. Представники багатьох країн з легкістю здогадаються, що 21.02.2018 означає 21 лютого 2018 року.

Прикладів відображення мови кодифікованими цифрами як ідеографічними символами можна навести безліч, оскільки наше розумове життя наскрізь семіотизоване, це життя знаків. За допомогою чисел відбувається передача інформації, пізнається світ. Чим досконаліше число, тим легше розкрити його семантичне значення перекладачу і не тільки. Це пояснюється перш за все тим, що використання знаків та символів і в окремих випадках їх поєднання дає змогу мінімізувати зусилля під час передачі змісту інформації, а їхня асиміляція сприяє відкритості та космополітичності характеру мови.

У цьому дослідженні ми навели приклади від 0 до 10 в рамках фразеологічного вираження і показали на певних прикладах поєднання різних цифр, але для перекладача є досить важливим не тільки зробити правильний переклад, але й зробити його якісно і швидко, і врешті-решт найбільш точно передати інформацію.

Перекладачі часто користуються кодифікацією при передачі інформації з іноземної мови на рідну і навпаки, оскільки вони виступають посередниками між адресатом і адресантом. Отже, володіючи певними знаннями зображення слів цифрами, малюнками як символами-ідеограмами, вони здатні швидко зорієнтуватися у ситуації та опираючись на них, найбільш точно відтворити суть того чи іншого тексту при його передачі з однієї мови на іншу. Для спрощення і полегшення запам'ятовування матеріалу фахівці усного послідовного перекладу дуже часто використовують символи-ідеограми, наприклад:

+	більше;	↓	спадає;
+++	багато;	∞	нескінченність;
-	менше;	//	паралельно до;
±	більше-менше;	⊥	перпендикулярно до;
=	рівність;	⊃	належить до;
≠	нерівність;	/ ⊃	не належить;
≈	приблизно;	□	об'єднане;
x	примножити;	∅	нуль;
:	поділити;	↔	еквівалентно;
>	більш важливе;	?	скільки;
<	менш важливе;	3?	чи існує;
→	схильність до;	↑	зростає.

Поєднання таких символів-ідеограм з числовими символами стає продуктивним і результативним при відтворенні закодованої інформації й полегшує психологічно-емоційне навантаження на перекладача. Крім того, фахівці цієї сфери діяльності часто вдаються до скоропису, у якому явно використовуються як цифри-ідеограми, так і інші символи, що полегшують процес передачі інформації, попередньо кодифікованої самим перекладачем.

Внаслідок проведених досліджень, доходимо висновку, що сьогодні цифри є невід'ємною частиною нашого інформатизованого суспільства. Ми часто позначаємо ними різні поняття і при потребі з легкістю розкодуємо написане цифрами повідомлення. Отже, можемо говорити не просто про цифри, а про цифри-ідеограми, які ще називаються абсолютними ідеограмами. Самі ж ідеограми виконують, з одного боку, функцію інтернаціоналізації, але з іншого боку, за допомогою них відбувається вторинна кодифікація мови. Так, вживання цифр, зрозумілих носієві будь-якої мови, особливо допомагають при усному послідовному перекладі як звичайних повідомлень, так і зашифрованих і безперечно фразеологізмів. У перекладацькій практиці вони часто вживані в залежності від сфери перекладу.

Література

1. Гураль С.К. Организация процесса обучения устному последовательному переводу в свете синергетической теории / С.К. Гураль, Е.В. Тихонова // Язык и культура. – 2013. – №4 (24). – С. 78-82.

2. Кулманакова Е.В. Формирование и развитие коммуникативно-речевой компетенции студентов, изучающих китайский язык / Е.В. Кулманакова // Проблемы и перспективы развития образования в России. – 2010. – №1. – С. 178-181.
3. Morris Ch. Writings on the General Theory of Signs. – La Haye: Mouton and Cj Publishers, 1971. – 486 p.
4. Ермоленко С.С. Насколько иконичны иконические знаки? / С.С. Ермоленко // Мова і культура. – К.: Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2000. – Т.1, Вип. 2. – С. 231-237.
5. Сачава О.С. Методические рекомендации по переводческой скорописи / О.С. Сачава. – СПб.: Изд-во СПб ГУЭФ, 2010. – 95 с.
6. Ситдикова І.В. Проблема письма у сучасній лінгвістиці / І.В. Ситдикова // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – 2002. – Вип. 8. – С. 305-309.
7. Смирнова Н.С. Занимательный французско-русский фразеологический словарь / Н.С. Смирнова. – М.: Изд-во «Муравей», 2003. – 436 с.
*Стаття надійшла до редакційної колегії 12.05.2018 р.
Рекомендовано до друку д.ф.н., професором Станіслав О. В. (м. Луцьк)*

PRAGMATIC FUNCTION OF NUMERIC IDEOGRAPHIC SYMBOLS AT LIAISON INTERPRETING

I. O. Hunchyk, M. V. Voloshyn

*Lesia Ukrainka Eastern European National University,
Lutsk, Voli Avenue, 13; Vynnychenko Str., 28;
tel. +380 (0332) 24-45-47, 24-92-72*

The article examines the pragmatic function of numeric ideographic symbols within the framework of liaison interpreting. Some close attention is focused on the primary and secondary codifications of numbers from 0 up to 10 in French phraseological units, conversational and secret messages. The relevance of numeric ideographic symbols is demonstrated accordance to their meanings and pragmatic functions at oral liaison interpreting.

Key Words: *ideographic symbols, pragmatic function, phraseological unit, liaison interpreting, primary codification, secondary codification, semantic meaning, pragmatic meaning, etc.*